

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy órára.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is,

A magyar Schmerling.

Kolozsvár, márc. 26.

Tudvalevőleg a szenvedélyes, kiméletlen, abszolutisztikus hajlamu, de genialis Bach utódja: a liberálisnak indult, de klerikalissá válott Schmerling volt az, a ki először hangoztatta azt a röpke szót az öntudatra és Deák politikai vezérlete alatt önbizalomra ébredt Magyarországgal szemben: «Wir können warten!»

Ez az ur a történelmi kútfők egyhangú ítélete szerint: Felette szüklátkörű egy uri ember volt. Mikor kimondta ezt a szót: «Várhatunk!» — már akkor politikai bukása meg volt pecsételve. Ő azonban azt hitte, hogy várhat, mert a törvénybíró poros aktái közül hivattán el az «államminiszteri» székbe: ez a sok por az agyára szállott, a szeme pedig annyira megromlott, hogy szédületes magas polcáról se látott tovább az orránál. Ő tehát azt hitte, hogy «várhat»; de Márki Sándor jeles historikusunkkal szólva „az idő nem várható” és Schmerling ur akkorát bukott, mint — Lucifer, Milton „paradicsomában”, mikor agyonsújtotta a Krisztus.

A második hasonló kaliberű államférfiu negyven esztendőig várattatott magára, a mig Schmerling ur szálló igéjét újból világáá röpítette a „*Neues Pester Journal*” hasábjain; — és ez az ur: Széll Kálmán.

Ez az ur tehát: a magyar Schmerling.

Az említett német nyelvű magyar lap (miért ne lehetne ilyen csodabogar is, mikor van magyar Schmerling« is és van „magyar hadsereg” is, ami — német!) az említett kételtől túl tehát, így reprodukálja a mi „állam-miniszterünknek” — arra a kérdésre adott válaszát, hogy mi a véleménye a mai politikai helyzetről.

„Ezzel a kérdéssel tulajdonképpen a Kossuth-párthoz kellene Önnök fordulnia, mert sokkal szükségesebb volna azt tudni, hogy ez a párt mit tervez, mint azt, hogy mit akarunk mi tenni. A mi álláspontunk világos és egyszerű: *nyugodtan várunk, hidegvérrel, még ha István napig kellene is várunk.* Már

Eötvössel szemben hangsúlyoztam, hogyha egy kisebbség a többség (nb. honnan tudja, hogy „többség” — a szavazás előtt?) egyedül törvényes akaratának érvényesülését megakadályozni igyekszik: ez a konvent. Ezzel a viselkedéssel az urak minden parlamenti elvet lefontanak, az alkotmányosság ellen vétkeznek, mert kényszerítik a kormányt, hogy *költségvetés nélkül kormányozzon*.”

Azután történik egy hivatkozás az osztrák, normálissa vált, parlamenti viszonyokra, a kik megszavazták a katonai javaslatokat és csodálatos képen, nem azzal végződik az interjú, hogy tehát: küldjenek a magyarok képviselőket a „Reichsrath”-ba, — hanem azzal, hogy „*alakulni fog egy egészséges, igaz közvélemény, melynek nyomára a jelenlegi állapotokat meg fogja szüntetni.*”

Helyes. Lássuk mit mondott a miniszterelnök ur politikai előképe: Schmerling, a mikor az interjúholók szűkében lévén a világ, a birodalmi tanácsban mondta el véleményét Deákról és a többi 1861-ki magyar rebellesekről!

Ezt mondta akkor az osztrák Széll Kálmán a birodalmi tanácsban: „... Minthogy azonban a Pesten összegyűlt országgyűlés, noha saját létele a diplomában (már t. i. a híres októberi diplomában) kimondott fontartás feltételén alapszik, — kijelentette, hogy az új alaptörvények ellen kifejtett ellenálláshoz ragaszkodik: eljárásával egy megfelelő főlavató diploma létrejöttét, e szerint a koronázás rövid idő alatti megtörténtét, egy oly jogviszony ürügye alatt (nb. ez Schmerling ur részéről alapos ferdtetés volt!) meg-husította; tekintettel tehát arra, hogy az országgyűlés a helyett, hogy a kezébe letett politikai hivatásnak lelkiismeretesen megfelelni, oly vésteltjes utra jutott, a melyből nem menekülhet: Ő fel-sége szükségesnek látta a magyar országgyűlést feloszlatni. Ő felsége azonban azt a reményt táplálja, hogy a zavaros nézetek megtisztulnak...”

Ergo: „wir können warten!” Ha a fennebbi citátumban „alaptörvények” helyett „katonai törvényeket” teszünk, „a diploma létrejötté” és a „koronázás” helyett

pedig „költségvetést” és „kiegyezést” — hát kiül, hogy a két államférfiu gondolat menete, egyen-sége és politikája ugy hasonlít egymáshoz, mint két tojás és hogy Schmerling ur tulajdonkép osztrák, Széll volt és Széll ur tulajdonkép: magyar Schmerling.

Egy csekély különbség azonban még is van közöttük.

Es ez az, hogy Schmerling az abszolút császári hatalom fantasmagoriáját képviselő államférfiak iskolájához számította magát: Széll Kálmán pedig azt mondta, hogy ő a Deák Ferenc politikai iskolájának az egyetlen, hamisítatlan és patenti-tirozott képviselője.

És még egy csekély különbség van a két ur között. S ez az, hogy annak idejében Schmerling urnak volt bátorsága szétkorgetni a renitenskedő országgyűlést, — de Széll urnak nincs erre bátorsága.

És — pardon! Azt a különbséget majd el is felejtém, hogy Schmerling egy reá nézve idegen, leigázottnak tartott nemzettel bánt ilyen cudarul, — Széll Kálmán pedig a saját, édes nemzetével.

Egyebekben pedig tökéletes cserepárjai egymásnak. Schmerling is egy autokrata, korrupt, de tökéletes és izzó lelkesüléssel teljes előd bukása árán került a hatalomra: Széll is. Őt is egy a politikai hullámszoktól félreeső hivatalból hívták a kormány élére, — a bírói zöld asztaltól — Széll urat is — a prezenz márkák zöld asztaltól, Schmerling is szívesen vissza csinált volna mindent, a mit elődje csinált, — de nem tudta. Széll is, — de nem tudja. Schmerling is liberális és demokrata volt kezdetben s klerikalis és feudális lett később: Széll is. Schmerlinget is a klerikalisok és a feudálisok buktatták meg: Széllt is azok buktatták meg.*

És egyben tévedtek mind a ketten: a jobb erkölcsökre térő közvéleményre való appellálásban.

A mit Schmerling ugy fejezett ki, hogy: „Mi várhatunk.” És a mit Széll ugy fejez ki: „Alakulni fog egy egészséges, igaz közvélemény...”

* Rakowszky és Bartha M. urra célköz.

Igaz. Már meg is alakult. Az is igaz, hogy „ennek nyomása a jelenlegi állapotot meg fogja szüntetni.”

Mert Széll ur meg fog bukni. Sőt már ma, midőn a „várhatunk”-at kimondta: — megbukott, mint megbukott Schmerling annak idején, a kiről ismétlem, a történetíróknak az a véleménye, hogy meglehetősen jóakaratu, de buta frater volt, a ki nem látott az orrán tul és a ki nem volt képes felismerni azt a különben hétköznapi igazságot, hogy: — *Az idő nem várhat!* . . .

Dr. Deák Albert.

— Széll Kálmán a helyzetről. Egyik budapesti német lap megkérdezte Széll Kálmánt a helyzetről, a ki természetesen szívesen válaszolt és megfenyegette az ellenzéket, hogy belemeleg az ex-lexbe is és költségvetés nélkül is kormányozni fog. Azt mondja továbbá, hogy „*nyugodtan várhatunk majd alakulni fog egy egészséges, igaz közvélemény, melynek nyomára a jelenlegi állapotot meg fogja szüntetni.*” Az az egységes közvélemény, melyre a miniszterelnök vár, már kialakult és határozottan követeli, a katonai javaslatok visszavonását. S hogy a közvélemény „egységes”, bizonyítja az, hogy immár a vidéki szabad-elytűpártok is küldöttségeket menesztenek fel a fővárosba, kifejezni tiltakozásukat, a nemzet ellen intézett támadással szemben. Ami pedig az ex-lex állapotot illeti, ez a kis idegen szó már megetté egyszer a Bánffy-kormányt, hiszszük, hogy el fogja pusztítani a Széll-kormányt is.

— Gróf Zichy Jenő, a szamosújváriakhoz. Jelentettük, hogy a Szamosújváron e hó 22-én tartott népgyűlés határozatából kifolyólag Szamosújvár polgársa az üdvözlő táviratot intézett gróf Zichy Jenőhöz. Erre az üdvözlő táviratra, gróf Zichy Jenő a következőképp válaszolt:

Kassa, 1903. március 24.

Igen tisztelt Elnök Ur!

Megható sürgönyüket itt Kassán, ahol két napot — a Rákóczy ereike kiállítás ügyében — időzök, vettem. Mondhatom végtelentül jól tettek lelkeknek a szamosújvári hazafias közönség lelkes — elismerő szavai — nehéz és válságos időket élünk és bizonyára igaz, hogy könnyebb történetet olvasni és azt tanulmányozni, mint azt csinálni, a mi korszakunk földatául pedig ez jutott! Sajnos,

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL.

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

csökönyös és telhetetlen faktorokkal kel számolnunk és küzdenünk.

Adja az Ég, hogy e válságos idők hazánkra sikert hozzanak és hogy végre-
valahára már jobb idők következzenek be szegény hazánk agyonbologított polgáira! Jelentse kérem Szamosújvár lelkes polgárainak üdvözlőmetet és hálámat, szíves elismerő szavaikért, melyek nekem örök hála emlékezteték maradnak.

Fogadja igen tisztelt elnök ur hazafias üdvözlőmetet, melylyel maradtam kész tisztelő hívők

Zichy Jenő.

— Nem engedünk! Ezt a jelszót Barabás Béla a legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozta tegnapielőtt, mint tegnapi távirati rovatában jelezte, Pozsonyban. Nem engedünk és Bécs több katonát nem kap. Így is van az jól. Az ellenzék nem adhatja fel a küzdelmet, mert mellette van az egész nemzet közvéleménye, honnan napról-napra kapja a függetlenségi Kossuth-párt a támogatást. Tegnapra négy küldöttség érkezett a fővárosba, melyek mindegyike kérvényt vitt fel a katonai javaslatok ellen. E küldöttségek egyikének különös érdekességét kölcsonöz, hogy a szabadelytűpárt, mint olyan küldötte őket. A kecskeméti hazafias szabadelytűpárt tiltakozó iratát vitték fel tegnap Budapestre és ennek jelentőségét elvitáznai nem lehet. Főthról is háromszáz kocsihoz és lovasbandériumból álló küldöttség vitte el a vasárnapi népgyűlésen tárgyaló tiltakozó feliratot. Váczról kétszázötven tagu küldöttséget vezet Barabás Béla a Házbá, míg Szarvasról százötven tagu küldöttség tiltakozik a polgárság nevében a katonai javaslatok ellen. „*Nem engedünk!*” — ezt mondotta Barabás Béla Pozsonyban és e két szó visszhangra kél az egész nemzet szívében.

Vármegyék mozgalma.

A budapesti értekezlet.

Kolozsvár, márc. 26.

Az egész ország érdeklődése mellett folyt le az az értekezlet, melyet sorsunk javítása érdekében tartottak a vármegyei tisztviselők Budapestben.

Az állami tisztviselők fizetésrendezése kapcsán óhajtják megoldani anyagi ügyüket, melynek jogosságában, igazságosságában és méltányosságában senki sem kételkedik.

A vármegyék tisztviselői kara mindig előljár a hazafias munkálkodásban és abban a nemes közlemben, melyben alkotmányunk nekik olyan kiváló szerepet juttatott és így jogosan elvárhatják a kormány hatalomtól, hogy midőn Magyarország tisztviselői karának egyik részét pártfogásába veszi, róluk sem felejtkezzék meg.

TÁRCA.

Don Juan di Gandia.

— Történelmi elbeszélés. —

Az »Ujság« számára írta: Giuliano.

(Negyedik közlemény.)

II.

Alig, hogy befejezte Alonso szavait, az ajtó felpattant és Paolo termelt révrősen, székuszált hajjal a szobában:

— Maddalena eltűnt! — kiáltotta kétségbeesett hangon.

— Ep erről beszélgettünk Don Alvianoval — jegyezte meg Alonso és felajánlottam senora Maddalena kiszabadítására szolgálatomat.

— Ki ön, hogy tudja a leány eltűnését és a beuntunkot összekötő viszonyt?

— Ez Don Alonso, a Gandiai herceg bizalmasai közül való nemes hidalgo, de ne ijedj meg, — tette hozzá Alviano észrevéve Paolo ijedségét és meglepetést elárló modulatát — mert ő már nem áll a herceg szolgálatában és ugy a leány kiszabadításában, mint ezzel kapcsolatosan az ítélet végrehajtásában kiváló módon segítségünkre lehet.

— Ön tehát tudja, hogy hova rejtették el Maddalenát? — kérdezte Paolo nagy kék szeméit a sponyolra meresztve.

— Igen és nyugodjék meg Don Paolo, még a herceg nem látogatta meg.

Paolo szívről nehéz kő esett le. Tehát Maddalena élt és a Gandiai herceg még nem mocskolta be.

— A Porta del Popolo kívül Ascanio bitorosnak van egy kertje és egy kisebb-szerű palotája, annak szomszédságában szintén egy kertől körülvett házban rejtették el a herceg pribékjei senora Maddalenát. Én a végzetes estétől fogva, hogy a Coggiából megöltünk volt, nem tévesztettem szem elől a senorát. Megszökte a herceg palotájából, folyton közelükben voltam; a leányt távolról kísértem akkor is, midőn a strégához ment a Trasleverebe.

— Maddalena a strégához? — kiáltotta kékedve Paolo.

— Igen kíváncsi lehetett kedvese sorára! A nők babonások; még Madame Giulia is mindenfélét vegyít Sándor ételébe, hogy biztosítsa maga számára kegyeit. A senora szerencsétlenségére ez Astrega szállítja a Gandiai herceg számára is az összes kenőcsöket és más mindenféle varázs és bájszereket; a herceg leírásából rögtön felismerte a leányt és bizonyára elalattta. Egyszóval a boszorkánykonyhában a herceg hálójába került a csinos kis madárka. Don Juan szerencsére castell Gandolfa utazott és így nem hozzá, hanem megelőző rendeltetere a város tulsó végén fekvő kéjlakába szállították a senorát. Én az események telhetetlen szemlélője voltam. Don Juan csak holnap tér meg az albanói tó partjáról, hol Madama Giulia tiszteletére mindenféle látványos ünnepélyeket rendeztek volt.

— Most lépne kerithetjük a pintyöket — vélekedett Alviano — két légy egy csapásra: kiszabadíthatjuk a kis Maddalenát és alaposan elűzzük Giovanino kedvét a leány-szöktetéstől.

Alonso, ki a herceg szokásait jól ismerte, ugy vélekedett, hogy rögtön, másnap este fog átrándulni a villába, tehát e szerint kell intézkedniök. Az est beálltával az Oseanio bitoros kertjén keresztül, mely egészen a Tiberisig nyulik le, észrevétlenül behatolhatnak a villába. Az órséget egészen magára vállalja és a leányt vagy rögtön megszöktetik, vagy elrejtik addig, míg a herceggel is végeztek.

— Nem hiszem, hogy ezt az órát a kedvesebb pástörőrái közé fogja számítani, jegyezte meg keserűen Paolo, ha a remélt forró ölelés helyett az én pengémel fog találkozni a szép Givannocio.

Megbeszélték, hogy még a nap folyamán Alonso megkísérli, hogy behatolhat a villába és Maddalenához juttatja Paolo le-
velét, hogy némi megnyugvást nyerjen a szegény leány és tartózkodjék minden meg-gondolatlanságtól, mert azok örködnék fellette, kik szeretik őt. — Minthogy Paolo okvetlenül maga akart megverekedni a herceggel, beleegyezett abba, hogy ő várja

Don Juan a leány szobájában, míg ők a kijáratoknál fognak örködni.

Alviano ezután íróasztalához lépett, néhány sort írt és egy ersényi aranyt nyomott a nemes hidalgo kezébe.

— A felterülő költségekre — magyarázta. A tett után még harmincz ezer scudi jár. Ezt a levelet majd Giordanonak adja át Siénában, ha itt befejeztük dolgunkat és netalán fegyveres összeütközésre kerülne a dolog.

A spanyol ünnepélyesen meghajtotta magát a főurak előtt és egy mellékajton, mely egy titkos lépcsőre vezetett, távozott onnan.

Alviano két megbízható embert küldött nyomába, a rövid utasítással, hogy szurják le, ha árulást gyanítanak.

Ezekben a hatalánokban nem igen lehet bízni — jegyezte meg — mi pedig édes Paolon menjünk egyet lovagolni a Porta de Ropolo felé, neked nem fog ártani egy kis levegő.

A Gandiai herceg pipere asztala előtt. Udvari fodrásza Yppolito haját fodrozta, ő maga körmei szepítésével foglalatzkodott. Valamivel távolabb egy visszatámasztó külsejű asszony állott. A stréga volt. Jó ismerős volt a Gandiai palotában, még a herceg leg-magányosabb lakosztályai sem voltak zárva előtte. A herceg és közte következő párbeszéd fejlődött ki.

— Minden parancsaim szerint történt?

— Minden, eccellenza!

— Csapkod-e még szárnyaival a madárka?

— Majd megszelidül.

— A vacsoráról ugy a huszonharmadik óra után fogok megtérni. A Cesarinipalota sarkánál várj reám. Érted?

— Parancsára kegyelmes herceg. Don Juan a rövid párbeszéd után egy ersényt vett fel az asztalról, odadobta, a banya vigyorogva rejtette el kötétyéről le-lógó szotyrába. Egyet vigyorgott még a hercegre és Yppolitóra távozni készült, de majdnem a belépő Czázrba botlott. A bitoros könnyedén előtte a piszkos személyt, ki a lehelő leggyorsabban eltűnt a nehéz szőnyeg-kárpit mögött.

— Ilyen varangyos béka hozzám be

sem tehetné a lábát, mondá, míg egy kis illatszerral töltött arany golyócskát forgatott ujai közt és némelykor orrához vitte.

— Ne beszéljen oly kicsinylőleg a házi démonomról, monsignore!

Tudja-e, hogy a varangyos béka is hasznos?

— Akár hasznos, akár nem, csuf és amit eltűnök a konyhakertbe, nem hozom be a palotába. Különbösen mérges is és én, legalább személyemre nézve, óvakodom minden mérges jószágától. De nem ezért jöttem. Ippolito kimehetne, elég szép lesz így is ma este. Miután a fodrász távozott, Czázár letelepedett bátyjával szemben és újra felvette a megszokott beszélgetést.

Azt akarom öntől kérdezni fővezér ur és vitéz gonfaloniero, hogy van-e tudomása arról, hogy Orsini bitoros még nem tért vissza Braccianoból és hogy don Giordano Siénában csapatokat toboroz?

Don Juan kérdőleg nézett öcsésére.

— Ezt kérdem öntől, mert nem az én, hanem az ön feladatához tartozik, legkedvesebb bátyám, hogy a rend fenntartásáról és az állam békéjéről gondoskodjék, annál is inkább, mert mint Fabricio Colonna írja, az ön személye körül fordult meg a dolog.

Juan átvette a bitorostól Fabricio levelét.

— Fabricio óv engem, egy régi bizalmasom ellen! Senkit sem ismerek, kitől óvakodnom kellene és az Orsiniék diadalmas hadjáratom után igen gyengék a háborura — mondta önelégedetten mosolyogva. — Monsignore gondoljon inkább az öltözékekre, melyeket Nápolyban a koronázáson fog viselni. És ott ne hagyja szívét, mint a szegény francia király. Kik lesznek ma este a vacsorán? — ugrott át véleménye szerint a legfontosabb kérdésre. — Remélem jó mulatság lesz. Csak az Orsiniék ne okozzanak önnek sok gondot, monsignore! Addio! különben nem készülök el az öltözékemmel. Juan barátságosan intett öcsésének, Addio, Monsignore!

Czázár nyugodtan hallgatta végig bátyja szavait. Végig nézett rajta hideg tekintetével.

— Csak önnek ne okozzanak még

valami kellemetlenséget, mert azt hiszem, a híres graccianoi ostrom után még elég jól bírják magukat az Orsiniék. Aztán bucsut sem véve, hidegen, ünnepélyesen hagyta el a szobát.

Vanozzu san Pietroin Vincoli közelében fekvő villájában bucsu vacsorát rendezett a nápolyi legátus, Czázár, tiszteletére. A jó, erős borok gyorsan elűzték a felhőket, melyek a két testvér szóváltása miatt már már tornyosulni kezdtek.

Vigan kocintott Czázár bátyjával a Maddaloni Caraffa hercegné szép szemére és viszont a Gandiai herceg újabb kincsére, melyre néhány titokzatos célzást kockáztatott meg. Egészen elfelejtették az Orsiniéket Guidó Aretno pajkosabbnál is pajkosabb dalai mellett. Már későre járt az idő, midőn öszvéreiken a város felé kocogtak. A Cesarini Storza palota előtt don Juan megállította a kis társaságot.

Mindenkinek jó éjszakai kívánt és azután felvette hátul nyergébe a kis álarcos alakot a palota sarkánál, ki láthatólag reájuk várakozott volt. Csak lovászának intett, hogy kövesse őt, Czázár és Juon Borgia, a Montreal-i, bitoros házába intették, hogy vegyen számossabb kíséretet maga mellett Juan csak fejét rázta és még egy sokat mondó tekintetet vetve társaira, eltűnt egy sötét mellék utcában.

Ezalatt az Orsiniék Alonso segélyével elkészítették mindent a herceg fogadására. A villát elég hanyagul őrizték. Alonso az alkony beálltával hosszú, fekete köpenybe burkolva álarcosan mutatkozott a villa kapuja előtt. Mint a herceg régi bizalmas emberének gyanutlanul nyitották meg a kaput, az olasz nőnek a bizalmát, kit a strég a Maddalena mellé helyeztet volt egy néhány arannyal nyerte meg, így tehát egész a fogoly leányig hatolhatott. Maddalena megretent, midőn a titokzatos alakot belépni látta. Azt hitte, hogy már ültött a végzetes óra. Minden erejét összeszedte, nem akart gyenge lenni, mert félt, hogy erejének hanyatlását fel fogja használni ármanys támadója, mindazonáltal sápadt volt és remegett mint a nyárfa levél. Az idegen ki-ejtés még jobban megzavarta, noha Alonso szavaival csak bizalmat akart gerjeszteni személye iránt. (Vége köv.)

Szél Kálmán miniszterelnök az előtte tisztelgő küldöttségnek nem valami biztató választ adott, sőt azon nyilatkozott, hogy nem barátja a »kongresszusoknak«, nem szereti a »lármat« igazában azt árulta el, hogy az egész mozgalmat leszerelni óhajtaná.

A szomorú pénzügyi helyzetnek emlegetése is kibavás akar lenni — szóval, a ki a sorok közt olvasni tud, láthatja, hogy Szél Kálmán miniszterelnök „szereti, imádja a vármegyét“, de a helyett, hogy segítene rajta, az egyszeri zsidó bankár módjára azt mondja: „Dobjátok ki ezt az embert, mert üsszöket a szívetem!“.

A vármegyei tisztviselők több biztatást, illetve komoly ígéretet várhattak volna el a belügyminisztertől, ki az ő sorsukat legjobban kell ismerje.

E helyett azonban üres frázisokkal, bombasztokkal küldte őket vissza patriájukba, hogy tovább is üres zsebbel szolgálják hazájukat.

Ez az eljárás arra kell indítsa a vármegyei tisztviselőit, hogy percig se hagyják fel a küzdelemmel, sőt a kormányelnök óhajai dacára is kongresszusozzanak és kiáltások világgá seregeljenek.

Ha Szél Kálmán jószántából nem akar segíteni rajtuk, meg van annak módja, hogy kényszerítsék reá.

A vármegyei tisztviselők értekezletéről különben az alábbi tudósítás számol be.

Pest megye székházának nagytermében tartották a vármegyei tisztviselők értekezletét. Beniczky Lajos Pestvármegye alispánja rendkívül meleg szavakban üdvözölte az értekezlet tagjait abban a teremben, a hol a szabadság szelleme mindig otthonos volt és a mely teremben Kossuth Lajos nagy szelleme lobog.

Elnökül egyhangú lelkesedéssel Beniczky Lajos kiáltott ki. Beniczky Lajos megköszönte a megtisztelő bizalmat. Teljes mértékben átértékelte azt a magaslatot, a mely a bizalommal együtt reá hárul. Az értekezlet egyhangúlag megválasztotta: Issekutz Aurél krassó-szörényi megyei főjegyzőt, Ferdinándy Gyula Kassa város főjegyzőjét, Vinszchidy Ernő torontál megyei főjegyzőt és a mozgalom egyik lelkes előmozdítóját dr. Horváth József alsó-kubini főszolgabíró. Ennek megtörténtevel Issekutz Aurél igen tartalmas indoklás kíséretében határozati javaslatot terjesztett be, a mely felülről mindama kérdéseket, a melyek a kiűzött cél előmozdítására szolgálhatnak, s a mely javaslat lényegében a következő:

A vármegyei tisztviselői segéd- és kezelőszemélyzete, nemkülönben a községi és körjegyzők mai napon tartott értekezlete

1. kimondja, hogy a vármegyei tisztviselő hivatása teljesítése szempontjából elodázhatatlanul szükségesnek tartja a vármegyei összes alkalmazottak törzsfizetésének rendezésével egyidejűleg s az egész országra egységesen való szabályozást oly arányban, a mint az az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek újabb szabályozásáról szóló törvényjavaslat intézkedéseiben az igazságügyi alkalmazottakra rendezni céloztatik; 2. az országos értekezlet kimondja, hogy egyfelől tekintettel arra, hogy a vármegyei tisztviselők működésének legnagyobb részét az állami teendők elvégzése foglalja le s másfelől tekintettel arra, hogy a vármegyei kár amúgy is oly jelentékeny pótlóval vannak megterhelve, — hogy tovább a pótlódó fokozását el nem bírják — a fizetésrendezés az állami költségvetés terhére lésszen eszközözlendő.

Ezt a határozati javaslatot az országos értekezlet egyhangúlag elfogadta.

Beniczky Lajos elnök köszönetet mond a megjelenteknek, bejelenti, hogy a bizottság küldöttségileg fogja a miniszterelnöknek megjelenni, hogy a mozgalom megindítását bejelentsék.

Ezzel az értekezlet az elnök elvtetését véget ért.

Ezután a vármegyei tisztviselők nagy deputációja tisztelgett a Házban Szél Kálmán miniszterelnöknek. A küldöttséget Beniczky Lajos, Pest megye alispánja vezette. A küldöttség átnyújtotta a gyűlés memorandumát és Beniczky Lajos hosszabb beszédben kérte a miniszterelnök támogatását. Rámutatott azon nagy aránytalanságokra, mely az egyes vármegyei tisztviselőinek fizetése között mutatkozik.

Szél Kálmán hosszabb választ adott, melyben jóindulatáról szólt és kijelentette, hogy ismeri és orvosolni is kívánja a bajokat, hiszen a tisztviselők barátai és kártársai, kik vele együtt működnek a közigazgatás terén. Meltányolja működésüket, épen ezen okból elismeri, hogy a mai fizetési viszonyok nem megfelelőek; látja a fizetések között mutatkozó nagy aránytalanságokat és rajta is lesz annak orvoslásán. Vegyék azonban tekintetbe a mai pénzügyi viszonyokat és ne várják, hogy kérésüket máról-holnapra teljesítse, mert ez lehetetlen. — A pénzügyminiszterrel értekezni fog ezen ügyben és majd módot fog találni a kérdés megfelelő rendezésére. Egyre azonban kéri a küldöttséget. Várják be az időt, mikor a kérdés megoldható lesz és addig legyenek nyugodtak. Ő nem barátja a hangos lármanak. Miután ujjal jóindulatáról biztosította a tisztviselőket — befejezte beszédét.

A miniszterelnök válasza a küldöttségre nem a legjobb hatást gyakorolta. A tisztviselők körében általános az elégedet-

lenség, mert a válasz a legerényesebb igényeket sem elégíti ki és mint az már Szél Kálmánál rendszeressé vált, üres frázisokkal akarja bekötni a tisztviselők szeméit. Kevesebb jóindulat és bár egy csekélyke cselekedet, mindenesetre jóval többet érve.

Országgyűlés.

— Fővárosi tudósítónktól. —
Budapest, március 26.

Két névszerinti szavazás szerepel a mai napirenden, ez is magyarázza, hogy elég szép számmal jelentek meg az ülésen a képviselők. A szombat óta tartó napirend előtti vitának is ma lötték el az utolsó puskaporát. Gabányi Miklós volt ez az utolsó mohikán, aki le nem lohadt erővel és energiával kelt ki a rendőrség ellen. Az ő felszólalása volt az intrikája a mai ülésnek, — derekát az ülésnek két névszerinti szavazás alkotja, a farka pedig, az ugyan-csak hosszú lévén az nem kevesebb, mint öt interpelláció.

A rendőrség mosdatása különben az e tárgynban történt napirend előtti felszólalások utolsójával nem fejeződött be. Visontai Soma ugyanis indítványt terjesztett a Ház elé, hogy utasítsa az igazságügyminisztert, hogy az rendelje funkciója betöltésére az ügyészséget a március 20-iki tüntetések történt visszaélésekre vonatkozóan.

A mai ülésről itt következik részletes tudósításunk:

A képviselőház ülése.

Tallian Béla ül ma az elnöki székben. Az elnöki bétérszések közt egy csomó kérvény bejelentése is van, melyek mind a katonai javaslatok ellen irnak fel az országgyűléshez. A baloldali lelkesen megjeljen a kérvényezőket.

A pénteki tüntetés tárgyában ma kerül sorra az utolsó napirend előtti felszólaló. Gabányi Miklós az.

A rendőrségi vita vége.

Gabányi Miklós: Magyarország miniszterelnökéhez fordul kérdéssel. Ki rendelte ki azon a vérszép pénteken a rendőrséget. Minden egyes rendőr arra hivatkozott, hogy felsőbb rendeletre cselekszik. Ez a felsőbb hatóság nem lehet más, mint Rudnay vagy a belügyminiszter. De minden jel arra vall, hogy az utóbbi az, vagy ha nem ő az, akkor legalább halgatólág jóváhagyta a vérontást. Mi volt az a rendelet, ami felsőbb rendeletre jött? Felhatalmaz minden brutalitásra, hogy Kossuth emléknappja megzavarassék. Ilyen csúfságot követtek el a Magyar Színháznak „Gottterhalté“ című darabjával. Ráfogták a darab jelmézeire, hogy lopottak. Mintha a kincstártól lopna valaki. Hiszen a katonai büntetőtörvény csap egy katonai sapka ellopásáért is 2—5 esztendőig terjedő felfüggesztést mér. (Nagy zaj.) A mig itt társalognak, én nem beszélek. (Kereszthe fonja karját és hallgat. A jobboldalon Münich beszélt hangosan néhány képviselővel. Gabányi kijelentésére a baloldali kifakad a diszkurálók ellen. Az elnök csenget.) Ez a kormánypárt!

Münich Aurél: Hát persze kormánypárt! Az meg az ellenzék!

Gabányi: A mig csönd nincs, én hallgatom. Én kofának nem beszélek.

Tallian elnök: Most csend van, tessék beszélni.

Gabányi: Kijelenti ezután, hogy a rendőrség eljárásával eléli, hogy a Gottterhalté százszor fogják adni, akár a „Bob herceget.“ Ami pedig a Kossuth-emléknap megzavarását illeti, ezzel elérik azt, hogy ezentul még nagyobbserűen fogják megünnepelni Kossuth-emlékét és ezrivel fog felzárandokolni a vidékről a nép. A miniszterelnököt kérdi: nem szégyenli-e ezt a sok piszkot, amivel megzavarták ezt az emléknapot. Amig Rudnay és Tóth a helyükön van, ebben a szerencsétlen Házban nyugodt tárgyalás nem lesz. Követeli a maga, az egész ellenzék és az egész egyetemi ifjuság nevében Rudnay azonnal való felfüggesztését.

Indítványok és interpellációk.

Az elnök ezután kijelenti, hogy napirend előtti felszólalásban nincs helye határozásnak, ráternek tehát most a napirendre. Melynek első pontja az indítvány- és az interpellációs könyv felolvasása.

Két indítvány van bejelentve. Az egyik gróf Zichy Jenőé, ki azt javasolja, hogy módosíttassék a házszabályok 190. §-a olyképpen, hogy a jövő ülés napirendjének megállapítására ezentul negyven képviselő is elég legyen.

A másik indítványt Visontai Soma teszi. Eszerint utasíttassék az igazságügyi miniszter, hogy rendelje el a királyi ügyészségnek, hogy intézkedését a március 20-iki tüntetéseknel történt visszaélésekre tegye meg.

Az elnök javaslatára a Ház kimondja, hogy e két indítványról a holnapi ülésen fognak tárgyalni.

A bejelentési interpellációk felolvasása következik most. — Öt interpelláció van bejelentve.

1. Szalay László — a belügyi és a kereskedelemügyi miniszterekhez — az ipar- és kereskedelmi bizottságok alapszabályai tárgyában.

2. Reich Aladár — a belügyminiszterhez — a közigazgatási bizottsági ülések nyilvánosságának korlátozása tárgyában.

3. Pap Zoltán — honvédelmi miniszterhez — a honvédség tisztikarához a „Gottterhalté“ előadása alkalmából intézett honvédelmi miniszteri rendelet tárgyában.

4. Benedek János — a párbajellenes liga tárgyában.

5. Sturmann György — a sajo-szt.-péteri csendőrség erőszakoskodásai tárgyában.

Ezekre az interpellációkra délután 2 órakor kerül rá a sor.

Kubik Béla tesz egy kérvényre vonatkozóan formális javaslatot most, mit a Ház elfogad.

Névszerinti szavazás.

A napirend következő pontja két névszerinti szavazás. Az első a pénzügyminiszternek Ráthay László képviselő interpellációjára adott válasza folyót a biztosítási okiratok bélyegzése tárgyában. A másik névszerinti szavazás ugyancsak a pénzügyminiszternek Neasey Pál képviselő interpellációjára adott válasza fölött lesz az állami alkalmazottak fizetésének rendezése tárgyában.

Tíz perc szünet után hozzá is fognak az első névszerinti szavazáshoz. A sors megállapítása szerint az R betű kezd a szavazást.

— Romlásnak indult hajdan erős magyar! — szavalja be a zürzavaros zajba Papp Zoltán.

Nagy unalom közt folyik le a szavazás s a ki csak teheti, megy ki a folyósóra, hol szivarfüst mellett élénk kaszinózás volt ma mindvégig.

A névszerinti szavazáson persze a többség elfogadta a pénzügyminiszternek válaszait.

Szünet után Eötvös Károly. Személyes kérdésben szólal fel és kijelenti, hogy báró Kaas Ivor interpellációjában említett Bernadina nővér képviseletét nem vállalta el.

Chernel Gyula a katonai javaslatok ellen szólal fel.

Benedek János interpellálja a miniszterelnököt és báró Fejérváry honvédelmi minisztert Pietreich hadügyminiszter titkos rendelete ügyében a párbaj mellett. Érdekében áll — ugymond — a hadseregnek is a párbaj-mánia megszüntetése.

Fejérvári Géza báró honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a honvédségnek hasonló rendeletet adott ki. Nem a tisztikar, hanem a társadalom feladata a párbaj ellen állást foglalni. Ha a társadalom állást foglalt — a tisztikar majd alkalmazkodni fog. A tisztet nem lehet — ugymond — dilemma elé állítani, hogy a becsületbírósg döntését fogadja e el, vagy a párbaj-ellenes ligához csatlakozzék.

Mikor eljön az idő, hogy a társadalom nem tesz szemrehányást a párbajt nem vívó tisztnek — akkor a hadsereg is állást foglalt ellene. Járjon a társadalom elől a hadsereg majd követi.

Benedek János szimpátiát lát a honvédelmi miniszter válaszában; ez azonban nem elég. Járuljon tetteikkel a párbaj megszüntetéséhez. A tiszték egyéni szabadságának sértését látja a párbajellenes ligába való beállás megtiltásában.

Fejérvári Géza báró megjegyzi, hogy ha a tiszték annyi egyéni szabadságot élveznének, mint a polgárok — az ördög sem bírna köztük rendet tartani. (Derűtség.)

A választ a többség tudomásul vette.

Sturmann jelentéketlen interpelláció. Jának letárgyalása után az ülés véget ért.

Újabb paktumhírek.

Obstrukció az indemnitás ellen.

— Fővárosi munkatársunktól. —

Budapest, március 26.

Megint kőszá és kusza hírek szállingóznak; megint paktumról és leszerelésről beszélnek. A sok mende-mondát nem is érdemes feljegyezni; csak azokkal a híresztelésekkel akarunk foglalkozni, melyeknek valami alapjuk is van.

A kormánypárt egyes vezető emberei felkerestek egyes függetlenségi képviselőket és azzal a kijelentéssel, hogy nekik formális megbízásunk nincsen és hogy csak a saját eszméiket adják elő; a következő ajánlatot tették:

„Az ellenzék engedje keresztilt a mostani katonai javaslatokat úgy, a hogy vannak és bocsássanak ki egy deklarációt, melyet az összes ellenzéki képviselők aláírnak és a melyben kijelentik, hogy csak azért szerelték le, mert ideiglenes javaslatokkal állnak szemben és mert a kormány megígerte, hogy a végleges véderő-törvényben meg fogja adni a nemzeti követeléseket; ha a kormány ezt az ígéretet nem teljesíti, ősszel ismét folytatni fogják az obstrukciót.

Az ellenzék ebbe a csapdába nem ment bele, de nevelésének is találta, hogy az ellenzék adjon deklarációt, mikor — ha egyáltalában ilyen nesze semmiféle komolyan lehetne beszélni — ez a kormány és pártjának volna kötelessége.

A nemzeti követelések törvényen alapulnak, ezeknek minden paktum nélkül meg kell lenniük. Az újabb érvágást csak gazdasági előnyökkel lehet rekompenzálni és a paktum alapja csak az lehet, hogy a katonai terhek és a civilista emelés ellenében meg- ragadják az önálló vámtérületet.

Próbálkoztak az ellenzék és különösen a függetlenségi párt megbontásával és sikerült is néhány embert arra hangolni, hogy szerezenek a kormánynak egy havi indemnitást. A puhatólázások azonban megmutatták, hogy a párt nagy többsége nem hajlandó önmagát gyengíteni a kormány kényelme kedvéért és most már elejtették ezt

a tervet és négy havi indemnitást kéri — de nem fognak kapni, mert az ellenzék azt is meg fogja obstruálni, úgy, hogy Szél Kálmán csak úgy fog exlexben kimulni, mint elődje.

Az ex-lexlex szemben a kormány azzal fenyeget, hogy nem fogja fizetni a tisztviselőket, még ha lesz is rá pénz, mert komolyan fogja venni a törvényt, mely nem engedi, hogy felhatalmazás nélkül fizessenek. Ettől a fenyegetéstől sem kell megijedni, mert ha csakugyan komolyan veszik a nemfizetést, akkor civilistát és katonai zsoldokat sem szabad fizetni; ezt pedig magyar kormány nem meri tenni, mert annyi perc alatt bukik meg, mint a hány hónapig a legrövidebb obstrukció is eltarthat.

A kormány a közvéleményre is hivatkozik, mert ez az ellenzék mellett van. A legnagyobb pressioval nem sikerült egyetlen bizalmi nyilatkozatot a kormány politikája mellett kisajtolni, míg az ellenzék mellett a kormánypárti kerületek és törvényhatóságok sorra nyilatkoznak.

Nagy tévedés azt hinni, hogy csak a szocialisták kívánják az indemnitás obstrukcióját; az egész ország kívánja, mert ettől várják a kormány bukását. Mihelyest az ellenzék kimondja az indemnitás megobstrukcióját, a polgárságnak azon elemei is fognak hozzá csatlakozni, melyek ma még közönyösséget mutatnak, mert még nem mernek teljesen megbizni az ellenzék kintatásában.

Pedig megbízhatnak; a kormány felett megkondult a halálharang és az országot kizsároló javaslatokból sem lesz törvény soha.

Előfizetési felhívás.

Az énegyed közeledtével, azokhoz fordulunk, honnan mi immár üdők estendeje az erőt, a támogatást kapjuk: Erdély hazafias közönségéhez.

Programmat szokás ilyenkor adni, a nagyhangú ígéretek sem igen maradnak el: mi mindent kifejezzük néhány szóban. Minden becsületes törekvés, minden mi hasznos a közre, ezeken a hasábon támogatásra talál.

De viszont: minden, mi ezzel ellentétben van, szemben talál bennünket. Becsületes meggyőződéssel, igaz és nyílt fegyverekkel küzdünk e nemzet függetlenségéért és azokért az elvekkért, melyek az országos függetlenségi és 48-as Kossuth-párt kezébe vannak letelve.

Többet talán nem is kellene mondanunk. Őt esztendő, kicsi idő egy emberéletben, de egy lap életében elég arra, hogy tanúságot tegyen komoly törekvéseiről és igazságairól.

Az »Ujság« erre törekedett mindig és ebben rejtett az ereje. De, hogy előbbre haladhasson a cél felé: a hazafias közönséghez fordulunk ezután is támogatásért.

Kérjük a közönség szeretetét, pártfogását ezutánra is, hogy még nagyobb erővel szolgálhassuk a köz javát és érdekét.

Hazafias tisztelettel

Az »Ujság« kiadóhivatala.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra	2 korona
Negyed évre	6 „
Félévre	12 „

„UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvár, Egyetem-utca.

Küldöttségjárás a képviselőházban.

— Expez tudósítás. —

Budapest, március 26.

(Vác.) Nagy küldöttségjárás volt ma a képviselőház delegációs termében. Elsőnek Vác város küldöttségét fogadta Apponyi Albert gróf. A küldöttséget, számszerint 450 embert, Lengyel Zoltán vezette az elnök elé. Apponyi válasza csak annyiban tért el a sablontól, hogy szavait ekként fejezte be.

„Kérem önöket, mindenkor hiven ragaszkodjanak az alkotmányhoz, mert ha ezuttal megtábornoknak, visszaesik a nép abba az időbe, a mikor csak anyagnak tekintették.“

„Kérem önöket, mindenkor hiven ragaszkodjanak az alkotmányhoz, mert ha ezuttal megtábornoknak, visszaesik a nép abba az időbe, a mikor csak anyagnak tekintették.“

Nagy feltűnést keltett Havari beszédének az a része, amelyben utalt arra, hogy a „fejedelem ezt a Házat még nem méltatta figyelmére, de felkerekedtek a népek ezrei, hogy meglássák a maguk házat.“

(A kecskeméti szabadelvűpárt.) Apponyi válasza után és az elnök meg Kossuth Ferenc eltelése közben kivonultak a szarvasiak és következett:

a legnagyobb szenzáció, a kecskeméti szabadelvűpárt küldöttsége. Szabadelvű választók jöttek szabadelvű pártelnökük vezetésével.

Nagy Mihály szabadelvű képviselő szólt:

Bemutatja a kecskeméti szabadelvűpárt küldöttségét. Nem rendelt bontani jöttek, hanem azért, hogy megkérjék Apponyit, a ki mindig a 67-es alapot hirdette. Éppen a szabadelvű párt az, a mely hivatva van megvédeni a 67-iki törvényt. (Zajos helyeslés.)

Apponyi Albert gróf nem tehet politikai nyilatkozatot. Nem tehet mást, mint a képviselőházban biztosítja a szólás jogot épp úgy a nép millióinak köréből eredő törvényes kéréseket átvenni. Köszöni a személye iránt megnyilatkozott bizalmat, a mely szól az ő közjogi állásának.

A kecskeméti küldöttséggel megjelent Szeless József, a város második kerületének szabadelvű képviselője is.

*

(F6th.) Végül a f6thi küldöttséget fogadja Apponyi gróf. A küldöttséget Barabás Béla vezette. Lóháton, kocsiokon, zászlós díszben törekednek a Ház felé.

Egy óra tájban érkeztek a Ház elé és ott is oly feltűnést keltettek, mint város-szerte. Kérvényüket dr. Várady Károly adta át a Ház elnökének, aki a feliratot a reades frázisok kíséretében vette át.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, március 27.

— (Fadrusz diszpolgári oklevele.)

Kolozsvár törvényhatósága a múlt évi nov. 10-iki közgyűlésében Fadrusz Jánost tudvalevőleg a város diszpolgárává választotta s utasította a tanácsot, hogy az erről szóló oklevelet ősi szokás szerint a megtiszteltnek küldöttség útján juttassa kezébe. Fadrusz dr. előzetes megállapodás szerint virágvasárnap, április 5-én, várja a törvényhatóság küldöttségét, melyet Szvacsina Géza királyi tanácsos, polgármester vezet. A törvényhatósági bizottság ama tagjai, kik a küldöttségben részt kívánnak venni, ezen az uton is felkérnek, hogy e hó 28-án, szombaton délig sziveskedjenek a polgármesteri hivatalnál szándékukat közölni.

— (Egy ezredorvos balesete a gyakorlóterén.) Sulyos baleset érte tegnap délelőtt A n k Aurél ezredorvost. Merafele gyakorlóteret és az ezredorvos vésletlenül lebukott a kocsirol és oly szerencsétlenül, hogy balkarján csonttörést szenvedett. A szerencsétlenül járt ezredorvos iránt általános a részvétel, azokban a körökben, ahol ismerték.

— (Szakosztályok ülése.) Az április havi közgyűlés előkészítése végett, a polgármester a jogügyi és pénzügyi szakosztályokat ma délután 3 órára együttes ülésre hívta meg. Tárgyalásra kerülnek a következő ügyek: Előterjesztés a közevet-vagy díjazabályzat módosítása tárgyában. A fogvasztási adók házi kezelése tárgyában alkotott szabályrendeletéről. A »Kolozsvári fogyasztási adóalbérlőség« kérése a bérleti szerződés meghosszabbítására iránt. A mérnöki hivatal javaslata a közúti vasut síneinek felszedése iránt.

— (Boér György temetése.) Tegnap délután nagy katonai pompával szállították ki a hirtelen elhunyt Boér György nyugalmazott honvéd alezredes koporóját a vasúti állomásra, a honnan Deésre, családi sirbolygásra szállítják el. A koporsót egy teljesen díszbe öltözött zászlóalj kísérete ki az állomásra tisztjei vezetése alatt. Utközben a 21-ik honvédeknek játszott.

— (A közegészségügyi egyesület előadása.) Az országos közegészségügyi egyesület Kolozsvár vidéki osztálya tegnap kezdte meg Erdély nevesebb fürdőit ismerető előadásai sorozatát a közönség nagy érdeklődése mellett. Jelen voltak a többek közt: Felkete Gábor kir. táblai elnök, Pallovics altábornagy, Giddófalvy min. tanácsos Előpatak képviselőlelőben, Vasváry a sztojkai fürdőigazgató, számos egyetemi tanár, a városi orvosi tisztikar és rendkívül nagy számú elegáns hölgyközönség.

Gróf Beldi Ákos főispán, az osztály elnöke előjáró beszédrel nyitotta meg az előadások rendjét, mely után dr. Rigler Gusztáv egyetemi tanár olvasta fel sok utánjárással öszeszedett adatait Erdély fürdőinek történetéről és fejlődéséről. Sajnos, a legtöbb fürdőnél hanyatlás mutatkozik. Itt az ideje már, hogy téttelenségünköl fölébredjünk és gyümölcsöztessük a fürdőinkben rejlt istenadta kincset. — Harmadik előadó dr. Szádeczky Gyula egyet. t. volt, a ki röviden, de igen vonzóan és tanulmányosan ismertette a különböző ásványvizeknek a természetben való képződését, különös tekintettel a Hargita aljának szénsavban gazdag forrásaira. Az érdekes felolvasásokat a jelenvolt közönség nagy figyelemmel és élvezettel hallgatta. Az egyes előadások között és az ülés végén Kolozs, Torda, Maros-újvár, Székelyudvarhely, Vizakna és Szorványfürdőket mutatták be pompásan sikerült vetített képekben.

A mai ülés programja a következő: dr. Jakabházy Zsigmond: A fürdők hatásáról általában. Dr. Rigler Gusztáv: A fürdők és ásványvizek kezeléséről. Dr. Generich Gusztáv: A gyógyítás eszközei és eredményéről.

— (Az állami gyermekmenhely ügye.) A Kolozsvár felállított gyermekmenhely ügyének előkészítése végett a bel-

ügyminiszterium lektülte dr. Frank Ödön egészségügyi felügyelőt és Ybl Lajos műépítést, kik tegnapelőtt meg is érkeztek. A kiküldöttek tegnap a tanács kiküldöttével a menhely épülete számára kiszemelt telket tekintették meg és tapasztalataikról a tegnap délelben Béldi Ákos gróf, főispán elnökele alatt tartott tanácskozáson beszámoltak. A tárgyalások végleges eredményre nem vezettek ugyan, de Szvacsina Géza polgármester és gróf Béldi Ákos főispán azért a tárgyalásokat a belügyminiszterrel a napokban megindítják.

— **(A Kőkeret-utca szennázója.)** Tegnap délután egy leírhatatlan brutális verekedés színhelye volt a Kőkeret-utca. Egy szerencsétlen közöshadseregbeli baka az áldozat, ki szemtanuk állítása szerint aligha éri meg a reggelt. A brutális verekedés története a következő: Ugy délután 4 és 5 óra között egy közöshadseregbeli tizedes a Kőkeret-utca egy félreeső helyére fűcsalta a barátját s ott fojtogatni, verni kezdte. A szerencsétlen baka, — ki a tizedessel a monostori-sörcearnokban aludt pár órával együtt mulatott, kissé berugott állapotban volt. A tizedes úgy összeverte, hogy annak orrából, szájból patakzott a vér s tökéletesen elalélt. Aközben az odaseregelt lakók, kik a tizedest agyonveréssel fenyegették, a szerencsétlen katonát bevitték Reimann Károly csűrbe s ott lefektették, de a brutális káplár egy Juhász nevű barátjával még akkor is rugta, oldalba lökdöste a bakát. A tizedes a közönség szíktái elől elmenekült. *Juhász* barátja azonban, ki részben volt a katoná bántalmazásában, kibozatta az őrzőket, mely egy őrmester vezetése alatt vonult ki — miután látta, hogy a borzasztó módra összevert katonát talpra nem állíthatja, szintén neki fogott a szerencsétlen bántalmazásához az őrmester ur szemeláttára. A kezeit hátrakötötték, a két lábát kifeszítették s hosszú ideig kineztek, de a brutális eljárások mellett sem tudták lábraállítani, úgy össze volt verve a szerencsétlen. Utóvégre is leptikán kellett szállítani a sebesültet, kit szemtanuk állítása szerint tökéletesen halálra kineztek. A bakáról sikerült megtudni, hogy a 12-ik századnál szolgál. A tizedest nem ismerte senki, s mikor meazarták lincselni, ellilant a mezon keresztül. Ajánljuk az eset megvizsgálását Perathoner ezredes ur figyelmébe és kérjük, hogy az eljárást indítsa meg, hogy a bűnös tizedes, nő meg a derék őrző-vezető őrmester ur elnyerhesse méltó büntetését.

— **(Az iparos egylet közgyűlése.)** A kolozsvári iparos-egylet ez évi rendes közgyűlést április hó 14-én tartja meg, mely alkalommal válaszlíjak meg Benigni Sámuel helyett elnöküket is. E gyűlésen szavazati joggal csak azok bírnak, kik az egylet tagsági díját az évre már befizették. Tekintettel arra, hogy külön értesítés a tagokhoz nem küldetett, e helyen is kérjük az érdeklődőket, sziveskedjenek tagsági díjaikat Régeni György pénztárnokokhoz, avagy az egylet felügyelőjéhez befizetni, hogy szavazati jogaikkal a közgyűlésben élhessenek. Az igazoló jegyeket legközelebb fogja az elnökség kibocsátani. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Elnöki megnyitói, titkári jelentés összeállította és felolvassa Balázs K. József egyleti titkár, pénztárnokok és könyvtárnok jelentései, szavazatszedő-bizottság kiküldése az új tisztikar és választmány megválasztásához. Udjítványok.

— **(Szociálisták és az apácák.)** A múlt vasárnap tartott szociálista gyűlésen Bokányi Dezső és társai a gyűlekezet elé állítottak egy Műhlreit Mária nevű nőt, ki 22 évet át volt a kassai Domokosrendi apáca-kolostor tagja Bernarda nővér név alatt és azt állították, hogy a kolostorban sanyargatták az apácát. Ezt Műhlreit Mária is megerősítette és a kolostor elcsapott kertésze tanuskodott az állítások mellett. A kolostor nevében erre Kincs István községi plebános, mint a kolostor gondnoka nyilatkozatot adott ki, melyben Bokányiékat állításait elemelték és kijelenti, hogy állításai igazolásul sajtóport indított.

— **(Halálozások.)** Lacina Henrik e hó 25-én d. e. 11 órakor, életének 48 ik évében Marosvásárhelyt meghalt. Temetése e hó 27-én d. u. 3 órakor lesz a Főtérsi gyászsházól.

— **(Ismeretterjesztő hasznos előadás.)** Az iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság márc. 29-én (vasárnap) délután 3 órakor a Városház közgyűlési termében Ismeretterjesztő előadást rendez, melyen előadást tart: Balázs Gyula: „Schweitz”-ról.

— **(Egyetemi Kőri majális.)** A tavasz első majálisa az Egyetemi Kőri majális lesz, mely a hagyományokból és az előkészületekből ítélve bizonyára fényesen fog sikerülni. A majális, melynek sikerét már a megalakult rendezőség is biztosítja, május 9-én tartják meg. A rendező-bizottság a következőképp alakult meg. Elnök: Benke Antal. Alelnökök: Pásztor Mihály, ifj. Ise-kutiz Gergely, V. Bartha Gyula és lécfalvi Gyárfás Elemér. Pénztáros: Kovács Gyárfás. Főtitkár: Csorba Rezső. Titkárok: Ifj. Betegh Péter és Péterfi István.

— **(A rendőri vérengzés titkai-ból.)** A pénteki nagy vérengzésnek még sok sebesültje nyomja az ágat. Ezek között van Mersich Lajos papírkereskedő segéd, Mersich Jenő járásbíró fia, akin a vagdaló-köz rendőrök 12 sebet ejtettek. A szegény fiúnak három napon át heves sebláza volt; most már valamivel jobban van. Edesatyja, Mersich Jenő járásbíró, aki egykor iskola-társra volt Rudnaynak, a főkapitánynak levelet írt, melyben kemény szavakkal nyilatkozik a rendőri pribékek brutalitásáról. A főkapitány levelet bizonyára nem csatolta a Széll Kálmánnak átadott j.-könyvek mellé. Most tűnik ki, hogy az a Gyertyánffy Ödön rendőrközeg, aki Lengyel Zoltán képviselőt megtagasztálta és rendőröket uszított rá, nem is rendőrtiszt, hanem csak rendőri irodatiszt, aki tisztán aktákat kezel. Ennek az embernek egyáltalában nem volt joga rendőröket vezényelni. Hogy a rendőrség vezetői mennyire elvesztették a fejüket, azt bizonyítja az a körülmény, hogy Tóth Lajos kapitány maga sem tudja, hogyan került ez a Gyertyánffy oda rendőröket vezényelni. Ugy látszik, a saját szakállára ment el babérokat szerezni. Szentanuk szerint ez a felelőtlen rendőrközeg csinálta a legnagyobb gabalyodást a függetlenségi kör előtt. A megsértett emberek erősen követelik, hogy ez az aktakezelő hős alapos büntetésben részesüljön. A vizsgálatot megindították ellene.

— **(Családi dráma.)** Két felvonásban véres családi dráma játszódott le. Rosenzweig Leontin fővárosi magánzó tegnapelőtt kirándult Kis-Szebenbe, hogy ott-lakó nővérét Bertát, Friedmann Adolf rész-árkereskedő nejét meglátogassa. A Friedmann házban boldogtalan házasság volt s Rosenzweig Leontin azért ment el hozzájuk, hogy békességet teremtsen közöttük. Epen rosszor jött. Friedmannék veszekedtek s Rosenzweig Leontin csak nagynehezen tudta őket lecsillapítani. Aztán aludni mentek. De Rosenzweig Leontint nem hagyta nyugodni nővére szomorú sorsa. Nem tudott egész éjjel aludni és reggel hat óra tájban felkelt ágyáról s elment a nővére szobájába, hogy beszélgesse vele. A mint a homályban a nővére ágyán tapogatózott, egy revolver hideg csőve akadt a kezébe.

Megrettenve kiáltott fel: — Berta, meg akarod magad ölni. — Igen. Boldogtalanságomnak csak a halál vehet véget. Mért jöttél épen most? Mért zavarasz? Én meg akarok halni. És Friedmanné ki akarta csavarai a revolvart nővére kezéből. Dulakodás támadt közöttük, melynek borzalmas vége lett. Dulakodás közben a revolver elslút és a golyó Rosenzweig Leontin gyomra alá furdótt. A szerencsétlenül járt nő még a tegnapelőtti délelőtti folyamán Budapestre szállították, a hol most haldoklik. És most következik a dráma második felvonása. Friedmanné, a ki már hetek óta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, még jobban elkieserítette a nővérét ért szerencsétlenség s elhatározta, hogy most már minden áron véget vet életének.

Tegnapelőtt délután eltűnt hazulról. A fővárosba jött fel. Férje sejtette ezt, s még az éjjel feljött utána Budapestre. Kereste mindenfelé a rokonságnál, még a rendőrségnél is bejelentette az asszony eltűnését, de hasztalan. Tegnap délelőtti megtalálták a szerencsétlen Friedmann Adolfnál. — Az Üllői-ut Arany-sas szállodában tegnap egy fiatal asszony szállt meg, a ki reggelre szobájában felakasztva találták. A hátrahagyott levélből kiténik, hogy az öngyilkos asszony Friedmann Adolfné, a ki nem tud tovább élni, mert boldogtalan és megutálta az életét. — A tetemet a boncolóintézetbe vitték. A Rókusban fekvő Rosenzweig Leontin halálát is minden pillanatban várják.

— **(Blitelt tolvaj.)** Székely Gligor szamosujvári kocsis a múlt évben fényes tanjelét adta kitaró voltának s talán a lopások terén a rekordot is elérte száma nézve. Egyetlen éjjel öt gazdához látogatott el és négy zárat, három ajtót tört fel. A szerencse azonban nem kedvezett neki, az öt helyről mindössze 30 koronát tudott lopni és már másnap elcsipette a rendőrség. Tegnap a törvényszék Székely Gligort öt rendbeli betöréses lopásért 10 havi börtönrre ítélte. Vádoltot megnyugdott az ítéletben.

— **(Utazási ösztöndíj felső ipari szakiskolát végzett iparos ifjak számára.)** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszteről 11724 sz. leirattal vett megbízatás alapján ezenal pályázatot hirdet egy 1350 (Egyezerháromszázötven) koronát tevő külföldi tanulmányi ösztöndíjra, melyre kiváló készséggel bíró, a budapesti vagy kassai állami felső ipariskolát végzett iparos ifjak pályázhatnak, mely körülmény végbizonyítvánnyal igazolandó.

— **(Kőbor cigányok garázdálkodása.)** A fogarasmegyei Sárkány községből írják, hogy ott egy kőbor cigánycsoport nagy lopásokat vitt végbe az utóbbi időben. Legutóbb is egy bántalmas vakmerőséggel végrehajtott lopás bizonyult rájuk. Balik János jomódu gazdához törtek be s onnan 200 korona értékű holmit loptak el. Balik azonban észrevette a lopást és a cigányok után lőtt, a kik visszalöttek. Szerencsére senkit sem találtak el. A csendőrök végre tegnap elcsípték a bandát.

— **(Mindenkinek tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a leg-szebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.)**

Egy jó karban levő Wertheim-szekerény két, vagy három-kulcos, megvételre kerestetik. Legutjánosabb árjelzésű ajánlatokat a kiadóhivatal közvetíti.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Péntek: Kéz kezét mos. (Bérlet 156. sz.) Szombat: Bob herceg. (Bérlet 157. sz.) Vasárnap: Déltán. A doktor ur. Este, A denevér. (Bérlet 158. sz.)

* **Bucszukodások.** Hétfőn megkezdődik a színtársulat távozó tagjainak bucsuzkodása, melyek sorát Papp Mihály nyitja meg, ki »A bírály házassodik« című darabban játsza el Kiskopjai szerepét.

Kedden az Aranyember kerül színpadra, melyben éppen négy tag bucsuzik. Noémi szerepében — Jankó Abigél, Brézovicsné szerepében — Kárpási Kata, a II-ik csempész szerepében — Ligeti Vilmos és egy granicsár szerepében Heltai Nándor. Ez utóbbi három tag bucsufellépésére vonatkozólag lehetetlen elhallgatnunk azt a megjegyzésünket, hogy amily mértékben örvendünk annak, hogy Jankó Abigél, a színház méltatlanul mellőzött tagja, legalább megfelelő szerepben bucsuzkodhatik, épp oly mértékben el kell ítélnünk azt, hogy a másik három távozó tagot ilyen szerepekben bucsuztatják el. Kárpási Kata, Heltai Nándor 5—6 esztendő tagjai a színháznak. Ligeti ugyancsak egy éve van itt, de ő is több megbecsülést érdemelne és nem ilyen sommás kivégzést, néhány szavass szerepben. Egyébként mi feleslegesnek tartunk e tekintetben minden bírálatot. A közönség, kellően tudja értékelni az ilyen eljárást és a konzekvenciákat levonhatják azok a tagok, kik már itt vannak és akik ezután jönnek.

* **Az új primadonna.** Tegnap fel-szólalásunknak, melyben tájékoztatást kértünk az új tagok ügyében, némi hatása volt, a mennyiben ma már kipattantották a szörnyű nagy titkot, hogy M. Rédei Szidi asszony lesz két hónapig a primadonnánk. A művésznőről most, hogy újra realépett Nagyváradon a deszkákra, nagyon sok jót hallottunk: hogy mennyiben fog bevalni itt, arról még ma nem szólhatunk. A mi megjegyzést provokál, csupán az, hogy bevezetődik nálunk az időleges primadonna-rendszer: tavaszi, nyári, őszi és téli primadonnákkal. Hogy ez egészségtelen művészi viszonyoknak jelzője, az kétségen felül áll.

IRODALOM.

+ **Kolozsvár** cím alatt egy érdekes essay jelent meg a napokban *Békésy Károly* tollából. A mű története — mint maga a szerző elmondja — az volt, hogy az »osztrák-magyar monarchia írásban és képből« című munkának szerkesztő bizottsága Békésy Károlyt, egyetemünk kiváló professortát kérte fel arra, hogy Kolozsvár ismeretét és a nagy mű részére megírja. Szerző azzal a meleg szeretettel, mely őt lelkében szülővárosához fűzi, vonzó egyszerű stílusával megírta Kolozsvár ismertetését s abba belelontta Erdély népeinek, alkotmányának, nemzeti fejedelmei korának történetét is és a mellett, hogy Kolozsvár múltját s jelenét szépen tárgyalja, sőt jövő remélhető helyzetére is egy pillantást vet, áttetsző nagy vonásokban bár, de Erdély történetét is ismertetve. Miután pedig az »osztrák-magyar monarchia« című nagy műben minden külön-külön részletesen is felvettetik szerzőnek Kolozsvárról külön kellett újra megírni eredeti munkája egy kivonatát. És mégis, hogy az érdekes tanulmány ne menjen veszendőbe, most egy kis füzetbe összefoglalva kiadta munkáját. S mi igaz benső örömmel mondunk köszönetet ezért. Az érdekes munkából olvashatjuk városunk régi dicsőségét s megismerhetjük azt a kort, midőn valóban »kin-cse«-nek mondhatták, de látjuk azt is, hogyan és miért lett belőle »elnyomordott« és »eladósított« míg ma valóban az, mire neve is mutat »Iskolák városa«. A kedves kis füzetet meleg szeretettel ajánljuk olvasóink figyelmébe. (sz.)

Jótekonyság.

A »Mária Valéria« leányarvahnak adományoztak: a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank 50 koronát, gr. Baich István 10 koronát, mely nemes tettért hálás köszönetet mond az elnökség.

Nyilvános köszönet. A kolozsvári iparos egylet legutóbb tartott rendes választmányi ülésén jelentette be Lászlóczy Samu választmányi tag, hogy Nedorostiek János, egyetünknek volt buzgó tagja végredeleiben az egylet ház-alapja javára 2000 koronát hagyott, melyet már takarékpénztárba is helyezett és az erről szóló takarékpénztári könyvet át is adta az egylet pénztárnokának. Ugyancsak ez alkalommal jelentették be, hogy megboldogult Szász Ádám nyug. városi főpénztárnok egy 200 koronát érő értékpapírt hagyott a házalapra, mely be is váltatott. — Farkas Samu polgártársunk az iparos aggemház alapja gyarapítására 10 koronát. Választmányunk e nemesszívú adakozóknak, illetve özvegyének vagy rokonainak nemcsak jegyzőkönyvben, hanem a nyilvánosság előtt is hálás köszönetet mond.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

Az egyetemi ifjak gyűlése.

Budapest, márc. 26. (éjjeli 12 ó.) Mintegy kétezer egyetemi hallgató ma este 6 órakor a műegyetem udvarán gyűlést tartott, a melyen *Melka* Tibor, műegyetemi hallgató és *Hoffman* Ottó joghallgató szövaltak fel, élesen elítélve a nemzeti kaszinó hazafiatlanságát.

Ugyan-e gyűlésen elhatározták, hogy előadásokra fognak ugyan járni, de mellette hazafias tüntetéseket rendeznek és érzelmeiket így mindenesetre kifejezésre juttatják. Szombaton este 2000 főből álló lámpionos menetet rendeznek és a függetlenségi pártkör elé vonulnak; *kifejezik köszönetüket és ragaszkodásukat a függetlenségi pártnak.* A gyűlés után beözönlöttek a Kossuth Lajos-utcába és párszor tüntetőleg fel és alá sétáltak, megabcugolva a nemzeti kaszinót.

A rendőrség nagyobb tüntetéstől tartva, a mellékutcaiban nagy számú lovas és gyalogos rendőrcsapatot helyezett el. Beavatkozásra azonban szükség nem volt, mert az ifjuság nemsokára a legnagyobb rendben szétoszlott.

Tűzvészek Sopronmegyében.

Sopron, március 26. (é. 12 ó.) Lakombak és Balf községekben ma nagy tűzvész pusztított. Különvonaatok szállították a munkásokat és tűzoltókat a lángban álló községekbe.

A helyzetet komplikálta az időközben fellépett szélvész. Az emberföltött megfeszített küzdelemnek végre mégis sikerült a tüzet lokalizálni. A kár óriási. **Lakombakon 30, Balfban 26 ház égett le.**

Budapesti gabonatözsde.

Készárúüzlet csekély forgalom mellett változatlan. Határidőüzletben gyenge a forgalom. Jegyzetelt:

Boza ápr.	7.47—48
Boza okt.	7.44—45
Rozs ápr.	6.64—65
Zab ápr.	6.06—07
Tengeri májusra	6.19—20
Tengeri júniusra	6.23—24

REGÉNY

Szerelem az én bűnöm.

— Francia regény. —

Fordította: Zentai Leó.

ELSŐ RÉSZ. (8)

— Kedvesem, ne szóljon így rólam barátai előtt, mert az a sok dicséret, mivel elhalmoz, messze túl haladja az én csekély szolgálataimat és mert az én helyemben az olyan dicséretes és bökös, a minőket most előidéztél, sértők. Nem szeretném, ha még valaha életemben ilyen kellemetlen helyzetbe kerülnék.

— Hogyan? Mit gondolsz? — Azt, hogy szerencsétlenségem letaszított a maguk világából. Én már nem tartozom oda; azon urak közül, kik itt megfordulnak, egyik sem tehet menyasszonnyá és én éppen ezért nem szeretnék jogot adni senkinek, hogy engem bókjaival halmozzon el.

— Oh, Christiane kisasszony, mennyire érzem, hogy igaz van! De, higgye el, én mindent megmondhatok Willinek, mert... Itt pirulva elhallgatott, szeméit napernyője hegyére szegyezte.

— Nos, mert? — De Christiane kisasszony, ne ítéljen meg... mert... mert Willie és én nem sokára jegyesek leszünk. Ez a papa terve. Papa jól ismeri Willit. Egy napon kérdezte tőlem: »Tetszik-e neked?« Én azt mondtam: igen és papa átölelt engem... és én sirtam. De milyen édesek voltak azok a könnyek!...

— Kedves kicsikém!...

Hát ez a pihegő kis galamb legyen annak a bűszke sasnak a felesége? Azt hiszem nem lesz.

Szeptember 25.

A mai napot a Winifreddel tartott zenőra nyitotta meg; majd kilovagoltunk O'Really Mand társaságában.

A nap nagy része szórakozások közt telt el. Alig vártam, hogy szabadulhassak e rám erőszakolt mulatságból. Alig hogy szereltem eljuthattam, visszavonultam a könyvtárszobába s átadtam magam ábrándjaimnak.

Be szépek is voltak! Lelkem mintegy nyűgötől szabadulva, szabadon röpködött. Csodás, fényes világban jártam.

Bohó ábrándok!

— Nérans kisasszony — riasztott fel ábrándjaimból Closeburn lord hangja —

fiatalkorod? Mintha mély álomból ébresztettek volna

fel — úgy érintettek e szavak. Miért is kellett megzavarnia!

— Ja a fiirt? No igen; szoktak nálunk is flirtelni egy küssé.

— Csak egy küssé? Bámulatra ejt. — Odaát sokkal inkább feltaláltam, mint idehaza.

— Lehetséges. Én erre nézve nem tudok Önnek felvilágosítást adni.

— Sohasem flirtelt, Nérans kisasszony?

Szemei, azok a bántalatos fényű szemek, mintegy kutatva néznek e pillanatban reám s végtelen gyöngédséget, a szerelmi dalok összes poézisát látszanak kifejezni. Érzem, hogy vérem e tekintetre szilajul kering ereimben és minden elhatározatom ellenére, zavarba hoznak.

Csendesen, szinte magában ismétli:

— Sohasem flirtelt?

Bosszankodva kutató, lellem mélyébe ható tekintetűre szárazon felelem:

— Soha!

— Bámulatra ejt.

A szemtelen! Azt hiszi, hogy hálójába kerített már, hogy kész vagyok érte akár önkivételbe is esni, mert szépek talált?

— Kegyed annyira... izgató...

Ez igazán felette szemtelen; úgy látszik, eljött a pillanat, melyben meg kell lecsökkentnem. Arrogáns kinézést igyekszem felvenni:

— A félreértések kikürtülése végett kijelentem, uram, hogy minden francia szokások és erkölcsök megismerését célzó kérdésére felelni fogok és pedig örömet, személyemet illetőleg azonban minden feleletet megtagadok. Szerencsétlenségem, mely Winifred társalkodónőjévé tett, nem jogosítja fel, hogy velem olyan hangon beszéljen, a minőt eddig használt. Jegyezze meg ezt, kérem. S különben sincsen helyén, egy társalkodónővel olyan módon beszélni és vele foglalkozni.

— Hát miért lett társalkodónő?

— Mit tehettem volna mást?

Felémtem tekintetemet és mélyen belenéztam szemébe. Ki akartam azok mélyéből olvasni az alacsony gondolatokat, melyek kérdését ajkára hozták.

— Bocsásson meg — szölt — viselkedésének helyessége meglepett; nem tudom, hogyan ragadtathattam magam ennyire.

Nevetve szakítottam félbe:

— Most meg az ellenkezőjébe esik!

— Nem. Számomra nincs bocsánat, ha csak szédítő szépségét arra oknak nem találja.

— Ó, kérem, uram! Talán bekísérne a terembe? Azt hiszem, elég hosszú ideig várattunk magunkra.

— Igaz. Erről teljesen megfeledeztem.

Felnyitom az ajtót, benézek. Nincs benn senki. A szalonba sietünk. Alig lépünk be, minden tekintet gunyoson felénk fordul. Lady Guildford és Miss Emili egymásnak mosolyogva magyaráznak valamit, felém mutatva. Én elszápadok; Closeburn azonban ura magad magának:

— No, — ezek jót tartanak felőlünk mormogja magában.

Closeburn lord elsiet tőlem és beszédbe elegyedik a hercegnővel, míg én Winifrednek segítke a teát felszolgálni. Foglalkozás közben sikerül zavaromat palástolni.

Október 7.

Egy idő óta magam járok a mslo-mhoz Winifred beteg 3 napja.

Máma is ott voltam. A kilátás szép volt. Körülöttem ragyogott a tájk, mintha a természet bájos — bár hervatag — őszi poézisének egész erejét akarná egyszerre rácsókolni a vidékre.

A fénylő nap, mintha utolsó fellobbanásában még egyszer teljes melegevel akarná sugározónnal borítani a földet.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

»Tárca.« Ön a napokban egy »verset« most meg egy »tárcát« juttatott hozzánk. A »verset« nem közöltük, e sors érte u. n. »tárcáját« is, melyet immár elnyelt a sirgódór — a papirkosár. De mivel Úraságod még az orthografia legelemibb szabályaival sincs tisztában és mivel irodalmi »művet« értéktelen és bosszantó silányságok, komolyan kérjük, ki-mélyen meg bennünket további kézirataitól, mert legközelebbi szerkesztői üzenetünket teljes nevének ki-írásával fogjuk Önökhöz intézni.

Felolós szerkesztő:
Dr. PAPP JÓZSEF.
Laptulajdonos:
GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR*.

Páncsics Ferencz férfi szabó tudatja a n. é. közönséggel, hogy folyó évi április hó 1-től üzlethelyiségét Unio-utca 12. szám alá helyezi át. Becses partfogását jövőre is tisztelettel kéri.

ŐSZI ALBERT

ékszerész- és órász-üzletében
Kolozsvár, Wesselényi M.-utca (Hid-u.)
2-ik sz.

(Szíszhegyi fényképészével szemben.)
Jutányos árak, alkalmi vételek. Minden e szakra vágó tárgyak jarítását jótállás mellett elvállalok. — Aranyat vesz és becsesdől.
1289. 319-365 Szolid kiszolgálás! 39—?

Hirdetmény

Alólírott kir. bírósági végrehajtó közölni teszi, hogy a néhai Benigni Sámuel hagyatékához tartozó butorok, bolli berendezés és felszerelés (huszárul márvány asztalok, különböző állványok és mérlegek) hentes-üzlethez szükséges négy löreji Gantz-féle gázmotor, huszárul és huszárul gépek, többféle üstök, továbbá különböző kocsik, szekerek és üres hordók a Kolozsvári kir. járásbíró, mint ezen ügyben eljáró hagyatéki bíróságnak 1903. é. 14/29 számú végzése következtében Kolozsvárt a Mátyás király-téren levő üzlethelyiségben és folytatva a Nagymalom-u. 10. számú házánál 1903. év március hó 30-án és következő napokon reggel 9 órakor kezdődő árverésen készpénz fizetés mellett legelőbbet ígérőknek el fognak adni.

A mennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 1. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. március hó 21-én.

K. Csoma Imre,
kir. bír. végrehajtó.

Világ-Panoráma

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1/a.
Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapon) is reggel 9-től este 10-ig.

1903. márc. 26-tól ápr. 4-ig

A kínai háború.

I. sorozat.

Magyarországon a textilszakmában a legújabb gépekkel vízerőre berendezett gyári vállalat

Társat keres.

Oly kereskedők, akik a kereskedelmi vezetésben önállóan tudnak működni és a gyári vállalatban 80.000 koronát befektethetnek, ajánlataikat továbbítás céljából „Y. U. 9211” alatt Kaasenstien és Vogler céghez, Budapest, küldjék.

Kassowitz Fülöp

üzletét felosztatja.

RUMANN II.
cs. és kir. udv. szállító

Kolozsvárt,

Mátyás király-tér

Tavaszi újdonságok

férfi-, fiu-, gyermek-

és

leányka-ruhákban.

Képes árjegyzék ingyen.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruháit határozott áruiból tetemes

engedménnyel árulja.

Szíves pártfogását kéri

2326 2-50

Kassowitz Fülöp

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET
VEDNŐKÉREGE ALATT ÁLLÓ
ERDELYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Erdeleyi Gazdasági Egylet, Kolozsvárt, Mátyás király-tér 30. sz.

Legolesőbb politikai napilap

a korán reggel megjelenő

UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egy óra — — 2 korona

Izléses könyvnyomdai munkákat
legolesőbban készít Gombos Ferencz
Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt.

Telefonszám 266.

PÁRTOLJUK

Telefonszám 266.

HAZAI IPART!

Legkitünőbb szappan a Kolozsvárt készülő Heinrich-féle

Szt.-László fertőtlenítő pipere szappan.

Ezt nem a magyar ipartermék iránt való elnézés-
sel és hazafias kötelességből kell vásárolni, hanem
a magunk jóvoltáért. Mert a bőr tisztasága az egész-
ség határozó fentartója. Már pedig a Szt.-László
szappanról egyetemünk általános kortani
intézetében végeztek és a külföldi irodá-
lomban is méltányolt tudományos vizsgálá-
latok kiderítették, hogy a kézhez tapadó
leggyilkosabb baktériumot is megöli.

- Az ugyanabban a gyárban készülő egyéb pipere-
ásvány- és gyógyszer-szappanok szintén a legkitünőbb
minőségűek, enyhe és biztos hatásúak, a miről ha-
zai orvos-tanáraink számos kitünőségének bizonyít-
ványa tanusodik.
- Árak darabonként:**
1. Szt.-László fertőtlenítő pipere-szappan... 70 fillér
 2. Neutralis szappan, gyöngéd bőr tisztítá-
sára való enyhe szappan... 40
 3. Irodai szappan, hivatalok és irodák
számára... 30
 4. Valódi higiénia szappan, leghatásosabb
tisztító szappan munkásoknak... 24
 5. Ásvány szappan, közönséges mosdásra
hideg vízzel... 20

Gyár: Kolozsvárt,
Monostori-ut 54.

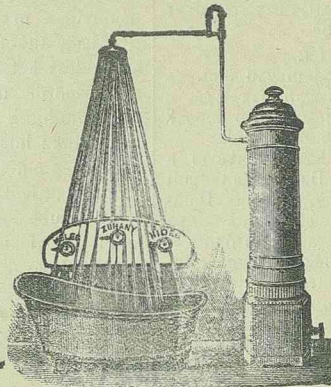
A szappanok belajstromozott védjegy-
gyel kerülnek forgalomba és csak
akkor valódiak, ha a gyár védjegye
és teljes cég címe: Kolozsvári
(Heinrich József) ásvány- és gyógyszer-
szappan-gyár (Macha G.) betéti
társaság van rajtuk.

Kapható Kolozsvárt minden gyógyszer-
tárban és a következő kereskedésekben:

Gergely Ferencz utódja, Burger Frigyes gyógyszer-
üzlete, Sándor Ágoston és Társa, Deutsch M. mű-
szerész, Veress László, Weinstein Sámuel, Haraszi
Jenő, Hirschfeld Sándor, Barcsay Manó, Csiky Mi-
hály, Vig Sándor, Béni István, Juhos László, Kasz-
ner Ignác, Herczeg Albert, Oláh Rudolf, Péterfi
Mór, Fisch Jenő, Schuller Lajos, Szász Lőrincz,
Weber János, Szele Márton, Jenei Lajos, Kónya
Sándor, Munzát Manó, ifj. Gráf Lőrincz, Schuster
Emil, Kovács P. Fiai, Benke Dező, Fuhrmann Ká-
roly, Kövendy Károly, Reichelt Mihály, Adl László,
Bréver János, Rosenzweig Antal, Stannó Ede és
Czirják Károly urak üzletében.

2327 — 50

A betéti társaság
igazgatósága.

Törs és Ormai

mérnök-vállalkozók

műszaki irodája Kolozsvárt, Mátyás

Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten

Elvállalja

vízvezetékek, csatornázások, központi
fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.

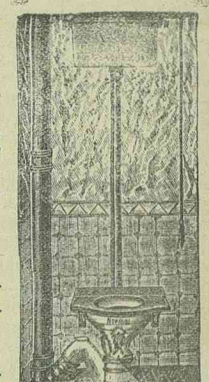
Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szag-
talan kiozetek, szivattyu-művek berendezését.

Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.

Raktáron vannak:

vas-, agyag- és ólom-csővek, szivattyu-kutak
vizvezetési és csatornázási cikkek.

Költségvetések in-
gyen és bérmentve.

Hollay István

építész-vállalkozó

Ajánlja magát a n.
é. helyi és vidéki építettők
figyelmébe.

o Irodája: o
Kolozsvárt,
Dézma-u. 10.

Jelszava: „Olcsó árért, jó munkát.”

2194 14-15

RÉHLING ÉS SPÁDA
építő-mesterek.

2298 5-10

Műszaki és vállalati
iroda

Szentegyház-utca 15. szám.

Alapított 1877.

Angol, francia uri divat-
cikkek, ing, gallér, kékelt,
nyakkendő, kalap és eső-
ernyő rakára

1970 42-?

Schéfer András

férfi szabó és uri divat
üzlete Kolozsvárt, Mátyás
király-tér 8. sz.

A brüsseli kiállításán ezüstérem-
mel kitüntetve. — Hazai angol
szövetek nagy raktára. Készít
férfi ruhákat, úgy magyar ruhá-
kat is a legegészségesebb kivitelben

Készen találhatók divatos angol szabásu
felöltők, továbbá vadászkabátok.

Bittó Rezső

Kolozsvárt,
úri divat kül-
önlegessé-
gek üzlete

Mátyás király-tér 12. sz.

Mélyen tisztelt vevőim szíves
figyelmét felhívom a megérkezett
Tavaszi újdonságokra.

Divatos és csiszertű loden Rag-
lanok és eső-köpenyekre. Leg-
újabb állásu kemény és puha,
angol és francia divatu kalapok.

ÚRI fehérművek
nagy választékban
és annak méret szerinti készítése.

Szép választék a
legdivatosabb
színes Zephyr és
battiszt
ingekben.

Divatos, izlé-
ses nyakkén-
dők nagy vá-
lasztékban.

Allandó nagy raktáron ma-
gyar gyártmányú finom és jó
o KALAPOK, o
cipők, keztük, harisnyák, zseb-
kendők, sátabatok. — Az érdek-
lódó közönség szíves figyelmét
felhívom kirakataim megtekintésére, melyek
változtatva lesznek. Az újdonságok láthatók